

2 spørgsmål

2 svar

⇒ Løsningen

-
- "På en skala fra 1 til 10 - hvor 10 er bedst - hvordan har du det så?"
 - "5"
 - "Hvad er det, der gør, at du ikke ligger på 2?"
 - "Fordi jeg nogle gange taler i telefon med far, når jeg savner ham. Og mor læser flere bøger for mig, end vi plejer."

⇒ **Daglige telefonsamtaler med far og fokus på ekstra hyggestunder med mor.**

-
- "Hvad skulle der til, for at du kom længere op ad skalaen?"
 - "Så skulle min mor også lige tale med min far i telefonen, når jeg taler med ham."
 - "Hvad ville det komme til at betyde for dig?"
 - "At jeg ikke selv behøver at forklare, at jeg for eksempel savner min far. Og så er det rart, når min mor og far taler sammen."

⇒ **Tættere kontakt mellem forældrene.**
(*"Så er de voksne sammen om at passe på mig og tage sig af mig."*)

- "Hvad er det værste (næstværste) ved at være skilsmissebarn?"
- "At jeg ikke mere kommer på besøg hos farmor hver onsdag."
- "Hvad ville det betyde for dig, hvis du igen kunne få det sådan?"
- "Så ville jeg ikke også skulle undvære min farmor. Og jeg ville kunne se frem til at tale med én, som hverken er min mor eller far. Min farmor kan stadig lide både min far og mor, og det er rart for mig."

⇒ Genindførelse af tidligere ordning vil dække et stort afsavn, som barnet - måske unødigt - har lidt i forbindelse med skilsmissen.

-
-
- "Hvad er det bedste ved at være skilsmissebarn?"
 - "At min mor bruger mere tid sammen med mig og min lillebror, og min far bruger mere tid sammen med os - end de gjorde førhen."
 - "Hvilken betydning har det for dig?"
 - "Det er jeg rigtig glad for, selv om jeg er ked af, vi ikke længere alle sammen bor sammen. Men på en måde lærer jeg både min mor og far lidt bedre at kende."

⇒ Hold fast i at bruge ekstra tid sammen med børnene. Det betyder måske mere, end de voksne umiddelbart troede.

-
- "Er der nogen morgener, hvor du ikke har så ondt i maven?" (spørger ind til undtagelser)
 - "Om onsdagen og torsdagen har jeg det faktisk bedre."
 - "Hvad er da anderledes, tror du?"
 - "Jeg har Eva i første time onsdag og torsdag. Hun spørger mig altid, hvordan jeg har det. Så når jeg har haft en dum morgen derhjemme, plejer vi lige at tale 2 minutter sammen i løbet af timen. Det hjælper rigtig meget."

⇒ Et større fokus på barnet fra morgenstunden kan være en hjælp. Måske endda en større hjælp end den tid, barnet eventuelt senere på dagen tilbydes.

Ét spørgsmål – som giver direkte svar

- *"Hvilke gode råd kunne du give os voksne?"*
- *"Min mor og far skulle sørge for at tale ordentligt sammen."*
- *"Morbror skulle lade være med at sige de der ting om far."*
- *"Mine forældre skulle bruge mere tid sammen med mig, fordi jeg er rigtig ked af det for tiden."*
- *"Mine lærere skulle lade mig være de dage, hvor jeg er meget ked af det, fordi vi lige er flyttet fra far. Jeg kan ikke finde ud af at svare i timerne, når jeg har det sådan."*

Fremtids-spørgsmål – som **afklarer** og giver **sva**r

- *"Hvordan ville du ønske, jeres familieliv er næste sommer?"*
** "Hvad ville være anderledes?" * "Hvad ville være forandret?"*
- *"Om et år håber jeg, at mor igen er blevet glad."*
⇒ Mor skal også huske sig selv og have fokus på at få det bedre.
- *"Så kommer far nogle gange med ind og ser mit værelse."*
⇒ Forældrene må overvinde netop den barriere.
- *"Da vil begge mine forældre møde op til arrangementerne på skolen."*
⇒ Forældrene må – eventuelt med hjælp – finde ud af, hvordan det kan lade sig gøre.

Svarene vidner om, hvad der er vigtigst for barnet!

3 kategorier af spørgsmål

– som både afklarer og giver svar

Hvad fungerer?

Hvad er svært?

Ønsker om forandringer?

De tre kolonner med overskrifterne

- Hvad fungerer? (GODT)
- Hvad er svært? (SVÆRT)
- Ønsker om forandringer? (ØNSKER)

er en støtte undervejs i samtalen. Når eleven fortæller om noget, som er svært, kan fagpersonen på forskellig vis stille spørgsmål, som belyser undtagelser til det, der er svært, samt ønsker om forandringer. Når jeg sammen med barnet skriver i de tre kolonner, falder det naturligt at springe fra den ene kolonne til de to andre, når eleven fortæller noget, som er værd at belyse fra de andre perspektiver.

Men det er vigtigt at se redskabet som en måde at huske det positive og finde ressourcer og løsninger frem – *ikke* som et skema der styrer samtalen. Det er ikke meningen!

Det vigtigste i samtalen med eleven er at tilbyde sit nærvær og sin tilstedeværelse.

I virkeligheden er det barnet, som bør styre samtalen – blot hjulpet på vej af fagpersonens spørgsmål. Det mest optimale er, når eleven – kun støttet af få spørgsmål – frit fortæller.

Eksempler på noter fra to samtaler med en elev fra 3. klasse:

(Pigens forældre havde selv taget kontakt til mig, efter de havde fortalt deres datter, at de skulle skilles.

Formålet for forældrene var at finde ud af, hvordan de bedst muligt kunne tage sig af deres datter midt i en svær tid, hvor forældrene endnu ikke var flyttet fra hinanden.)

Udsagn fra en pige på 9 år			Udsagn fra pigen ved samtale nogle uger senere		
GODT	SVÆRT	ØNSKER	GODT	SVÆRT	ØNSKER
At min mor og far stadig kan holde min fødselsdag sammen.		At de bliver ved med at være gode venner, og at de igen vil kunne se på hinanden, når de taler.	✓ Min mor og far skændes ikke mere om aftenen. Så nu kan jeg falde i søvn.	Nogle gange kan jeg mærke, at min mor og far skændes lidt, for eksempel når vi spiser.	De må gerne skændes. Jeg vil bare helst ikke høre på det.
Når jeg er ked af det, hjælper det at være sammen med min bedste veninde.	Når jeg er meget ked af det, har jeg lyst til at kaste mig ind i en usynlig verden.	Jeg vil gerne have, mine forældre kører mig over til min veninde, når jeg er ked af det.	✓ Min bedste veninde har sagt, jeg bare må komme over, når jeg vil.	Det er godt at tale med min mor og far om, hvordan jeg har det ... Men nogle gange er jeg ikke klar, når de pludselig spørger til mig – og jeg lige var glad.	At jeg selv kan sige til, når jeg gerne vil tale. Det er okay, at de hører mig ad, om jeg er klar til at tale om, hvordan jeg har det.
Når mine forældre minder mig om, at det hele nok skal gå.	Jeg har svært ved at falde i søvn, når jeg kan høre dem skændes i stuen om aftenen.	At de ikke skændes, når jeg hører det. Så vil jeg lettere kunne sove, og jeg vil blive gladere.	"Hvordan tror du, dine forældre har det?": Jeg tror faktisk, mine forældre har det okay, selv om de er ked af det.	Så har jeg ikke brug for at blive ked af det.	- De giver mig ikke valget, når de bare begynder at tale om det.

Det gode fastholdes.

Til dels nemme ønsker at opfylde.